

Пропозиції ПАТ «Фондова біржа «Перспектива»

щодо проекту Положення про здійснення фондовими біржами клірингу та розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів)

<i>Редакція, отримання для узгодження</i>	<i>Редакція, яка пропонується</i>	<i>Обґрунтування та коментарі</i>
<p>Це Положення розроблено відповідно до статей 20, 26 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок», пунктів 1, 7, 8, 13 частини другої статті 7, пунктів 2, 7, 13 статті 8 Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» та визначає основні засади та вимоги до здійснення фондовими біржами клірингу та розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів).</p>		
<p>Розділ I. Загальні положення</p>		
<p>1. Для цілей цього Положення терміни використовуються у такому значенні:</p> <p>строковий контракт – договір, у якому за зобов'язаннями передбачено здійснити купівлю/продаж базового активу на певних умовах у майбутньому та/або періодичну чи одноразову сплату грошових коштів у залежності від зміни цін (курсів або значень) базового активу;</p> <p>кліринг за договорами щодо похідних (деривативів) – процедура визначення вимог та зобов'язань за договорами щодо похідних (деривативів), укладених на фондовій біржі, яка передбачає визначення та здійснення взаємозаліку зустрічних вимог учасників клірингу та центрального контрагента, обчислення за кожним із них підсумкового залишку, що складає різницю між загальними обсягами вимог та зобов'язань, та формування і надання відповідної інформації учасником клірингу для забезпечення розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів);</p> <p>гарантійне забезпечення – є складовою системи заходів фондової біржі та центрального контрагента щодо зниження фінансових ризиків невиконання зобов'язань за договорами щодо похідних (деривативів) і являє собою грошові кошти та інші активи, передані учасниками клірингу в розпорядження фондовій біржі та/або центральному контрагенту як забезпечення виконання зобов'язань за договорами щодо похідних (деривативів). Гарантійним забезпеченням зниження ризиків невиконання зобов'язань за договорами щодо похідних (деривативів) можуть бути початкова маржа, гарантійний та інші фонди;</p> <p>порядок забезпечення системи заходів щодо зниження ризиків невиконання зобов'язань за договорами щодо похідних (деривативів) – документ фондової біржі та центрального контрагента, в якому визначені заходи щодо зниження ризиків невиконання зобов'язань за договорами щодо похідних (деривативів);</p> <p>зобов'язання за договорами щодо похідних (деривативів) - зобов'язання, які виникають у результаті укладання договорів щодо похідних (деривативів), та за вимогами, встановленими - порядком забезпечення системи заходів щодо зниження ризиків, передбаченим правилами фондової біржі;</p>	<p>Необхідно додати визначення інших термінів, які використовуються в Положенні:</p> <p>специфікація (п. 5 Розділу II),</p> <p>варіаційна маржа (п. 6 Розділу II),</p> <p>розрахунковий банк (п. 4 Розділу VI)</p> <p>початкова маржа (п. 2 Розділу VII)</p>	<p>Подальший зміст Положення містить достатньо багато термінів, які вживаються та визначаються нижче, а не в п.1 Розділу 1, хоча не є вживаними у законодавстві України, що суперечить останньому абзацу п.1 Розділу 1.</p>

<p>учасник клірингу – член фондової біржі, якому фондова біржа надає послуги щодо проведення клірингу за договорами щодо похідних (деривативів), які укладені на такій фондовій біржі;</p> <p>центрального контрагент - відокремлений структурний підрозділ фондової біржі (клірингова палата) або інша юридична особа, ~~яка відповідає встановленим законодавством вимогам щодо діяльності центрального контрагента~~, що з метою зниження ризиків невиконання зобов'язань за укладеними на фондовій біржі договорами щодо похідних (деривативів) стає покупцем відносно кожного продавця та продавцем відносно кожного покупця за кожним таким договором;</p> <p>розрахунки за договорами щодо похідних (деривативів) – процедура виконання зобов'язань, визначених за результатами клірингу за договорами щодо похідних (деривативів). Розрахунки здійснюються шляхом: зміни значень клірингових рахунків (регістрів), на яких обліковуються грошові кошти, цінні папери, інші активи; перерахування грошових коштів або інших активів з клірингових рахунків центрального контрагента; підготовки документів для перерахування грошових коштів, цінних паперів, інших активів з рахунків учасників клірингу та/або клієнтів учасника клірингу;</p> <p>кліринговий рахунок (регістр) - форма запису вимог та зобов'язань учасників клірингу для здійснення центральним контрагентом їх обліку за договорами щодо похідних (деривативів) та активів (маржі та інших гарантійних внесків), що вносяться учасниками клірингу для забезпечення та виконання зобов'язань.</p> <p>Інші терміни, які вживаються у цьому Положенні, використовуються відповідно до законодавства України.</p> <p>2. Фондові біржі можуть здійснювати діяльність з проведення клірингу та розрахунків за договорами щодо запроваджених в обіг такою фондовою біржею похідних (деривативів), які укладаються на такій фондовій біржі.</p> <p>3. Сторонами договору щодо похідних (деривативів) можуть бути виключно учасники клірингу.</p> <p>4. Фондова біржа може запровадити режим укладення договорів щодо похідних (деривативів) та здійснення клірингу та розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів) за участю центрального контрагента.</p>	<p>Необхідно узгодити визначення центрального контрагента у п. 1 розділу I (де виключено посилання на встановлені законодавством вимоги щодо діяльності центрального контрагента) із п. 7 розділу IV (де ця вимога залишилася).</p>	<p>На наш погляд, ця неузгодженість свідчить, по-перше, про не досить досконале доопрацювання цього проекту нормативного акту, по-друге, черговий раз доводить передчасність та недоцільність його прийняття до врегулювання визначення суб'єктів клірингу та клірингових процедур на законодавчому рівні.</p> <p>З одного боку, діяльність центрального контрагента безумовно повинна відповідати вимогам законодавства, з іншого, такого законодавства (Закону «Про кліринг та клірингову діяльність») поки що немає. Вже існує цілком зрозумілий нормативний документ (Ліцензійні умови провадження професійної діяльності на фондовому ринку - діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку), який встановлює вимоги до організації відповідного структурного підрозділу біржі для здійснення клірингу та розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів), до наявності автоматизованих систем, які забезпечують здійснення клірингу та розрахунків за такими договорами, до внутрішніх документів біржі. Тож чому цього недостатньо?</p> <p>Фактично за відсутності законодавчого врегулювання суб'єктів та процедур клірингу має місце спроба все ж таки встановити відповідні визначення. В будь-якому випадку, оскільки діяльність центрального контрагента фактично передбачає кліринг щодо похідних (деривативів), в першу чергу <i>грошовий</i> кліринг (облік грошових зобов'язань та ініціювання розпоряджень обслуговуючому банку за наслідками грошового клірингу, облік та коригування клірингових рахунків тощо), то для регулювання його діяльності цей документ необхідно погоджувати з Національним банком України як регулятором на предмет відповідності діяльності центрального контрагента законодавству щодо платіжних систем та переказу коштів.</p>
<p>5. Основними функціями фондової біржі при здійсненні клірингу та розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів) є: відкриття клірингових рахунків (регістрів) і ведення обліку зобов'язань учас-</p>		

<p>ників клірингу за договорами щодо похідних (деривативів); визначення зобов'язань, включаючи визначення необхідного розміру гарантійного забезпечення; облік припинення зобов'язань учасників клірингу шляхом виконання зобов'язань або заліку зустрічних зобов'язань; облік припинення зобов'язань учасників клірингу в результаті примусового закриття позицій у випадках, передбачених правилами фондової біржі; припинення торгів у разі цінової нестабільності на ринку; здійснення заходів щодо зниження ризиків невиконання договорів щодо похідних (деривативів); облік та/або зберігання внесеного учасниками клірингу гарантійного забезпечення виконання договорів щодо похідних (деривативів), а також внесків до гарантійного та інших фондів; здійснення розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів); участь у розгляді спорів у разі їх виникнення; застосування заходів впливу у разі невиконання учасниками клірингу вимог правил фондової біржі, у тому числі порядку визначення системи заходів для зменшення ризиків невиконання зобов'язань за договорами щодо похідних (деривативів).</p>	<p>Виключити</p> <p>Викласти у редакції: «участь у розгляді спорів щодо проведення клірингу у разі їх виникнення;»</p>	<p>Порядок припинення торгів не має відношення до назви та мети цього документа. Більш доцільно, або йшлося про припинення торгів у разі недостатності (невиконання зобов'язань) забезпечення, збох у системі клірингу тощо.</p>
<p>6. Базовим активом похідних (деривативів) можуть бути фондові індекси, якщо вони відповідають наступним вимогам: для розрахунку фондового індексу використовуються ціни цінних паперів; кількість емітентів, цінні папери яких включено до бази розрахунку індексу, складає не менше 10; максимальне значення питомої ваги капіталізації цінних паперів кожного емітента в сукупній капіталізації бази розрахунку фондового індексу не перевищує 15%.</p>	<p>Виключити п. 6</p>	<p>Це не має відношення до назви та мети цього документа.</p>
<p>II. Вимоги до строкових контрактів</p>	<p>Виключити розділ II</p>	<p>Вимоги до строкових контрактів мають регулюватися окремим документом та не мають відношення до назви та мети цього документа. Нижче наводяться зауваження до цього розділу, які можуть бути застосовані для підготовки окремого документа щодо обігу на фондовій біржі строкових контрактів.</p>
<p>1. Цінні папери, фондові індекси, товари, кошти, залежно від зміни цін (курсів, значень, інших показників) яких залежать зобов'язання за строковими контрактами, можуть бути базовим активом строкових контрактів. Базовим активом строкового контракту може бути також строковий контракт.</p>		
<p>2. Фондові індекси можуть бути базовим активом строкових контрактів, якщо вони відповідають таким вимогам:</p>		

<p>в якості вихідних даних для розрахунку фондового індексу використовуються ціни або прибутковість цінних паперів; кількість цінних паперів (активів), інформація про ринкову вартість (або прибутковості) яких використовується при розрахунку фондового індексу, складає не менше 10; доля кожного цінного паперу (активу), інформація про ринкову вартість (або прибутковості) якої використовується при розрахунку фондового індексу, не перевищує 25%.</p>		
<p>3. На фондовій біржі можуть укладатися такі види строкових контрактів: ф'ючерсний контракт; опціон.</p>		
<p>4. Строкові контракти, що укладаються на фондовій біржі, можуть передбачати купівлю/продаж базового активу або виникнення зобов'язань за строковим контрактом, що є базовим активом (строкові контракти з поставкою), а також можуть не передбачати поставку базового активу (розрахункові строкові контракти).</p>		
<p>5. Укладання строкових контрактів на фондовій біржі здійснюється за умови реєстрації фондовою біржею в Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку документа, який відповідно до вимог цього Положення встановлює стандартні умови таких контрактів (надалі іменується - специфікація). 6. Специфікацією строкового контракту може бути передбачено, що сторони строкового контракту зобов'язані сплачувати один одному грошові кошти в сумі, розмір якої залежить від зміни цін на базовий актив або значень базового активу (далі - варіаційна маржа).</p>	<p>Необхідно або замінити цей термін на «зразкова форма», або, навпаки, внести зміни до Положення про порядок реєстрації змін до правил фондової біржі щодо запровадження в обіг на фондовій біржі деривативів (Рішення Комісії від 04.08.2009 № 884), де застосовується саме «зразкова форма», а «специфікація» відсутня.</p>	<p>Якщо це різні документи, то як вони співвідносяться? Чи планується взагалі узгоджувати цей нормативний документ із Положенням про порядок реєстрації змін до правил фондової біржі щодо запровадження в обіг на фондовій біржі деривативів? Такі питання є цілком природними, якщо при розробці нормативних актів принципово відмовлятися від винесення термінів до глосарію, а вживати їх за текстом без особливих пояснень.</p>
<p>7. Варіаційна маржа розраховується фондовою біржею на підставі зміни котирувальної ціни за єдиними правилами для строкових контрактів, укладених на умовах однієї специфікації, відповідно до порядку, встановленого специфікацією.</p>	<p>Необхідно навести визначення терміну «котирувальна ціна»/замінити на інший критерій/виключити слово «котирувальної».</p>	<p>Цей термін застосовується, але не визначається також і в Положенні про порядок реєстрації змін до правил фондової біржі щодо запровадження в обіг на фондовій біржі деривативів (так само відсутнє визначення «ціни виконання»). Така термінологія не застосовується і не визначається ані в базовому для бірж нормативному документі – Положенні про функціонування фондових бірж, ані в інших документах Комісії.</p>
<p>III. Вимоги до специфікацій</p>	<p>Виключити розділ II</p>	<p>Вимоги до строкових контрактів та їх специфікацій мають регулюватися окремим документом та не мають відношення до назви та мети цього доку-</p>

		мента. Нижче наводяться зауваження до цього розділу, які можуть бути застосовані для підготовки окремого документа щодо обігу на фондовій біржі строкових контрактів.
1. Специфікації строкових контрактів реєструються окремо за кожним видом строкових контрактів у залежності від кожного виду базового активу та умов виконання.		
2. Специфікація строкового контракту повинна містити: найменування строкового контракту, а також правила формування коду (позначення) строкового контракту; вид строкового контракту (ф'ючерсного контракту чи опціону); базовий актив строкового контракту; розмір лоту - кількість одиниць базового активу строкового контракту; порядок визначення першого і останнього днів біржових торгів, на яких може бути укладений даний строковий контракт; порядок визначення розміру зобов'язань за строковим контрактом; порядок виконання зобов'язань за строковим контрактом; підстави і порядок припинення зобов'язань за строковим контрактом; відповідальність сторін за невиконання зобов'язань за строковим контрактом.	Необхідне узгодження із вимогами до зразкових форм опціону та ф'ючерсного контракту, наведених у Положенні про порядок реєстрації змін до правил фондової біржі щодо запровадження в обіг на фондовій біржі деривативів.	Див. коментар до п. 5 розділу II.
3. Специфікація опціону, крім інформації, вказаної в пункті 2 цього Розділу, повинна містити дату або період часу, протягом якого можуть бути заявлені вимоги про виконання зобов'язань по опціонному контракту.		
IV. Вимоги до фондової біржі, яка здійснює кліринг та розрахунки за договорами щодо похідних (деривативів)		
1. Кліринг та розрахунки за біржовими договорами щодо похідних (деривативів) можуть здійснюватися фондовою біржею, яка отримала у Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку у встановленому порядку ліцензію на провадження професійної діяльності на фондовому ринку – діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку, відповідає Ліцензійним умовам провадження професійної діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку, зокрема щодо здійснення клірингу та розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів)		
2. Фондова біржа може здійснювати діяльність з проведення клірингу та розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів), за умови отримання в установленому порядку Свідоцтва про включення до державного реєстру фінансових установ, які надають фінансові послуги на ринку цінних паперів.		
3. Фондова біржа для здійснення клірингу та розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів) повинна розробити, затвердити та зареєструвати у Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку порядок про здійснення клірингу	Виключити або з цього документа, або з Ліцензійних умов через недоцільне	Навіщо повторювати п. 9 глави 2 Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку - діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку (рішення Комісії від 26.05.2006 №

<p>та розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів).</p> <p>. Порядок здійснення клірингу та розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів) та зміни до нього набувають чинності після їх реєстрації у Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку.</p>	<p>дублювання.</p>	<p>347)? Фактично питання не тільки до цього пункту, а й до всього проекту загалом (див. також коментар до п. 1 розділу 1.</p>
<p>5. Порядок здійснення фондовою біржею клірингу та розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів) є складовою правил фондової біржі та повинен щонайменше містити:</p> <ul style="list-style-type: none"> порядок набуття та припинення статусу учасника клірингу; найменування центрального контрагента, який здійснює кліринг за договорами щодо похідних (деривативів); порядок взаємодії учасників клірингу з фондовою біржею, центральним контрагентом та іншими суб'єктами клірингу, порядок здійснення документообігу між ними; порядок взаємодії центрального контрагента з фондовою біржею; порядок визначення зобов'язань учасників клірингу за договорами щодо похідних (деривативів); порядок забезпечення виконання зобов'язань за договорами щодо похідних (деривативів); порядок виникнення та припинення зобов'язань щодо похідних (деривативів); систему заходів для зменшення ризиків невиконання зобов'язань; порядок створення та використання гарантійного фонду; порядок забезпечення заходів системи безпеки, захисту інформації при здійсненні клірингу та розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів) та збереження документів щодо клірингу та розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів); порядок забезпечення на рахунках (регістрах) учасників клірингу активів, необхідних для проведення розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів); порядок розкриття інформації за результатами клірингу та розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів) та її оприлюднення; порядок здійснення фондовою біржею контролю за дотриманням учасниками клірингу вимог та заходів фондової біржі для забезпечення здійснення клірингу та розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів); порядок застосування фондовою біржею заходів впливу до учасників клірингу у разі порушень ними порядку здійснення фондовою біржею клірингу та розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів). <p>6. Для здійснення заходів щодо зниження ризиків невиконання договорів щодо похідних (деривативів) центральний контрагент стає покупцем відносно кожного продавця та продавцем відносно кожного покупця за кожним договором щодо похідних (деривативів).</p>	<p>Виключити посилання на те, що порядок є складовою правил біржі або доповнити вимоги до складу правил біржі у Положенні про функціонування фондових бірж.</p> <p>Виключити положення про порядок створення та використання гарантійного фонду.</p>	<p>До того ж ст. 25 Закону про цінні папери та фондовий ринок також містить виключний перелік рядків, які мають містити правила фондової біржі.</p> <p>Більш зрозуміло, аби цей порядок реєструвався у складі змін до правил фондової біржі відповідно до Положення про порядок реєстрації змін до правил фондової біржі щодо запровадження в обіг на фондовій біржі деривативів (співвідношення яких з базовими правилами, до речі, також не надто зрозуміле – окремий це документ або частина правил?).</p> <p>Визначення гарантійного забезпечення у п. 1 розділу 1 свідчить, що гарантійний фонд є можливою, але не обов'язковою складовою гарантійного забезпечення. П. 8 глави 2 Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку - діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку також свідчить, що створення фондовою біржею гарантійного фонду не є обов'язковим, якщо наявне повне забезпечення виконання зобов'язань.</p> <p>Чому взагалі цей фонд повинен формуватися саме біржею, а не, наприклад, центральним контрагентом?</p> <p>Сьогодні, через відсутність законодавства щодо клірингу не визначені питання бухгалтерського та податкового обліку коштів в гарантійному фонді та взагалі його правовий статус.</p> <p>Якщо звернутися до міжнародних рекомендацій, то п. 2.3 розділу 2 «Область застосування пропозицій» Рекомендацій для центральних контрагентів (Комітет з платіжних та розрахункових систем Банку</p>

		<p>міжнародних розрахунків, Технічний комітет Міжнародної організації комісій з цінних паперів, листопад 2004 року) свідчить, що <i>гарантійний фонд</i>, що забезпечує учасникам ринкових операцій певний захист від втрат у випадку нездатності контрагентів виконати свої платіжні зобов'язання, <i>формується у випадку відсутності центрального контрагента</i>. Створення гарантійного фонду є бажаним, але не обов'язковим і не єдиним засобом зниження ризиків клірингу та розрахунків.</p>
<p>7. Вимоги до центрального контрагента: центральним контрагентом може бути відокремлений структурний підрозділ фондової біржі (клірингова палата) або юридична особа, яка відповідає встановленим чинним законодавством вимогам щодо діяльності центрального контрагента, що з метою зниження ризиків невиконання зобов'язань за укладеними на фондовій біржі договорами щодо похідних (деривативів) стає покупцем відносно кожного продавця та продавцем відносно кожного покупця за кожним таким договором. Центральним контрагентом може бути член фондової біржі, який є учасником клірингу та уклав з фондовою біржею відповідний договір; центральний контрагент повинен мати ліцензію на провадження професійної діяльності на фондовому ринку – депозитарної діяльності зберігача цінних паперів та зобов'язався укладати угоди тільки як центральний контрагент і виключно на фондовій біржі, з якою уклав відповідний договір (без права укладати угоди на інших фондових біржах та позабіржовому ринку). центральний контрагент для здійснення заходів щодо зниження ризиків невиконання договорів щодо похідних (деривативів) зобов'язаний розробити та затвердити разом з фондовою біржею порядок забезпечення системи заходів щодо зниження ризиків невиконання зобов'язань за договорами щодо похідних (деривативів).</p>	<p>Виключити фразу «яка відповідає встановленим чинним законодавством вимогам щодо діяльності центрального контрагента»</p>	<p>Для приведення у відповідність до визначення центрального контрагента у п. 1 розділу 1. На наш погляд, ця неузгодженість свідчить, по-перше, про не досить досконале доопрацювання цього проекту нормативного акту, по-друге, черговий раз доводить передчасність та недоцільність його прийняття до врегулювання визначення суб'єктів клірингу та клірингових процедур на законодавчому рівні. З одного боку, діяльність центрального контрагента безумовно повинна відповідати вимогам законодавства, з іншого, такого законодавства (Закону «Про кліринг та клірингову діяльність») поки що немає. Вже існує цілком зрозумілий нормативний документ (Ліцензійні умови провадження професійної діяльності на фондовому ринку - діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку), який встановлює вимоги до організації відповідного структурного підрозділу біржі для здійснення клірингу та розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів), до наявності автоматизованих систем, які забезпечують здійснення клірингу та розрахунків за такими договорами, до внутрішніх документів біржі. Тож чому цього недостатньо? Фактично за відсутності законодавчого врегулювання суб'єктів та процедур клірингу має місце спроба все ж таки встановити відповідні визначення. В будь-якому випадку, оскільки діяльність центрального контрагента фактично передбачає кліринг щодо похідних (деривативів), в першу чергу <i>грошовий</i> кліринг (облік грошових зобов'язань та ініціювання розпоряджень обслуговуючому банку за наслідками грошового клірингу, облік та коригування</p>

		клірингових рахунків тощо), то для регулювання його діяльності цей документ необхідно погоджувати з Національним банком України як регулятором на предмет відповідності діяльності центрального контрагента законодавству щодо платіжних систем та переказу коштів.
V. Учасники клірингу та їх клієнти		
1. Порядок набуття та припинення статусу учасника клірингу щодо похідних (деривативів) повинен щонайменше містити: вимоги до учасника клірингу, порядок набуття та припинення статусу учасника клірингу; порядок реєстрації учасників клірингу; порядок ведення переліку учасників клірингу та їх уповноважених представників; порядок реєстрації уповноважених представників учасників клірингу.		
2. Учасником клірингу щодо похідних (деривативів) на фондовій біржі може бути лише член такої фондової біржі, який відповідає вимогам щодо набуття статусу учасника клірингу та виконує всі умови та вимоги порядку про здійснення клірингу та розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів).	Додати після слів «член такої фондової біржі або інша особа відповідно законодавства, яка»	Недоцільно обмежувати участь в клірингу лише членами біржі. Державні органи (НБУ, Мінфін, Держказначейство, Мінекономіки) в межах своєї компетенції повинні мати доступ до торгів, а відповідно, і до клірингу та розрахунків.
3. Статус учасника клірингу може бути лише такий член фондової біржі, який відповідає щонайменше таким вимогам: мати строк перебування у якості члена фондової біржі не менше двох років; відсутні факти застосування фондовою біржею та/або Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку санкцій щодо порушень правил фондової біржі та норм законодавства щодо здійснення торгівлі на ринку цінних паперів протягом двох років; акредитував уповноваженого представника учасника клірингу на фондовій біржі; уповноважений представник учасника клірингу повинен мати сертифікат фахівця з торгівлі цінними паперами, отриманий у встановленому порядку, та мати досвід роботи з торгівлі цінними паперами не менше двох років.	Додати після слів «член такої фондової біржі або інша особа відповідно законодавства, яка». Виключити абзац «мати строк перебування у якості члена фондової біржі не менше двох років»	Недоцільно обмежувати участь в клірингу лише членами біржі. Державні органи (НБУ, Мінфін, Держказначейство, Мінекономіки) в межах своєї компетенції повинні мати доступ до торгів, а відповідно, і до клірингу та розрахунків. Такий підхід створює необґрунтовані конкурентні переваги для тих членів біржі, які раніше отримали доступ до торгів.
4. Фондова біржа може визначати додаткові вимоги до учасника клірингу. 5. До торгівлі похідними (деривативами) допускаються лише учасники клірин-		

<p>гу.</p> <p>6. Фондова біржа та центральний контрагент ведуть перелік учасників клірингу.</p>		
<p>7. Перелік учасників клірингу повинен щонайменше містити:</p> <p>найменування та код за ЄДРПОУ учасника клірингу;</p> <p>місцезнаходження, номер телефону, факсу, адресу електронної пошти учасника клірингу;</p> <p>реквізити грошових рахунків учасників клірингу та/або їх клієнтів;</p> <p>прізвище, ім'я, по батькові та відомості щодо посади керівника виконавчого органу учасника клірингу;</p> <p>номер, дату видачі ліцензії на провадження професійної діяльності на фондовому ринку – діяльності з торгівлі цінними паперами та термін її дії;</p> <p>дату набуття статусу члена фондової біржі та дані щодо застосування заходів впливу за останні 2 роки на дату реєстрації учасника клірингу;</p> <p>дату внесення до переліку учасників клірингу;</p> <p>інформацію про прийняті фондовою біржею заходи впливу щодо припинення проведення клірингу за договорами щодо похідних (деривативів) учасників клірингу або про виключення з переліку учасників клірингу.</p>	<p>Додати «(за наявності)»</p> <p>Замінити «статусу члена фондової біржі» на «отримання доступу до торгів»</p>	<p>Недоцільно обмежувати участь в клірингу лише членами біржі. Державні органи (НБУ, Мінфін, Держказначейство, Мінекономіки) в межах своєї компетенції повинні мати доступ до торгів, а відповідно, і до клірингу та розрахунків.</p>
<p>8. Фондова біржа може встановлювати додаткові реквізити до переліку учасників клірингу.</p> <p>9. Правилами фондової біржі може бути встановлено право учасника клірингу реєструвати своїх клієнтів, а також порядок їх реєстрації і обліку.</p>		
<p>VI. Порядок взаємодії між суб'єктами клірингу</p>		
<p>1. У процесі біржових торгів похідними (деривативами), клірингу та розрахунків щодо договорів з похідними (деривативами) здійснюється взаємодія між суб'єктами клірингу.</p>		
<p>2. Порядок взаємодії між суб'єктами клірингу щонайменше має передбачати:</p> <p>взаємодію фондової біржі з центральним контрагентом (якщо біржа не виконує функції центрального контрагента);</p> <p>взаємодію центрального контрагента з учасниками клірингу та учасників клірингу один з одним у процесі укладання договорів щодо похідних (деривативів) та здійсненні клірингу та розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів);</p> <p>права та обов'язки учасника клірингу у процесі взаємодії з іншими суб'єктами клірингу та клієнтами;</p> <p>вимогу щодо дотримання учасником клірингу порядку здійснення торгівлі похідними (деривативами) та обов'язковість внесення учасником клірингу гарантійних внесків;</p> <p>отримання учасником клірингу інформації про зобов'язання за договорами щодо похідних (деривативів) за підсумками клірингу, стан його клірингових рахунків</p>	<p>Виключити фразу «та обов'язковість внесення учасником клірингу гарантійних внесків»</p>	<p>Визначення гарантійного забезпечення у п. 1 розділу 1 свідчить, що гарантійний фонд є можливою, але не обов'язковою складовою гарантійного забезпечення. П. 8 глави 2 Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку</p>

<p>(регістрів) та проведені розрахунки за договорами щодо похідних (деривативів); отримання фондовою біржею доручень учасників клірингу, які пов'язані з обліком зобов'язань на клірингових реєстрах та реалізацією прав учасників клірингу за договорами щодо похідних (деривативів); порядок розрахунків між сторонами договору щодо похідних (деривативів); обов'язковість виконання учасником клірингу правил фондової біржі, рішень біржової ради та центрального контрагента.</p>		<p>- діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку також свідчить, що створення фондовою біржею гарантійного фонду не є обов'язковим, якщо наявне повне забезпечення виконання зобов'язань.</p> <p>Чому взагалі цей фонд повинен формуватися саме біржею, а не, наприклад, центральним контрагентом?</p> <p>Сьогодні, через відсутність законодавства щодо клірингу не визначені питання бухгалтерського та податкового обліку коштів в гарантійному фонді та взагалі його правовий статус.</p> <p>Якщо звернутися до міжнародних рекомендацій, то п. 2.3 розділу 2 «Область застосування пропозицій» Рекомендацій для центральних контрагентів (Комітет з платіжних та розрахункових систем Банку міжнародних розрахунків, Технічний комітет Міжнародної організації комісій з цінних паперів, листопад 2004 року) свідчить, що <i>гарантійний фонд</i>, що забезпечує учасникам ринкових операцій певний захист від втрат у випадку нездатності контрагентів виконати свої платіжні зобов'язання, <i>формується у випадку відсутності центрального контрагента</i>. Створення гарантійного фонду є бажаним, але не обов'язковим і не єдиним засобом зниження ризиків клірингу та розрахунків.</p>
<p>3. Порядок взаємодії фондової біржі з депозитарієм здійснюється на підставі договору про кліринг та розрахунки щодо угод з цінними паперами в частині забезпечення виконання зобов'язань за строковими контрактами з поставкою, базовим активом яких є цінні папери, та у разі формування гарантійного забезпечення в цінних паперах.</p> <p>4. Для забезпечення грошових розрахунків за результатами клірингу за договорами щодо похідних (деривативів) фондова біржа та/або центральний контрагент використовують поточний рахунок у банку, у якому обслуговуються (далі - розрахунковий банк).</p> <p>5. Фондова біржа та центральний контрагент здійснюють облік грошових коштів суб'єктів клірингу окремо від обліку власних грошових коштів.</p> <p>6. Порядок взаємодії фондової біржі та центрального контрагента з розрахунковим банком здійснюється на підставі договору між ними.</p> <p>7. Взаємодія між суб'єктами клірингу здійснюється шляхом обміну документами в паперовому або електронному вигляді.</p>	<p>Тут і далі замінити «розрахунковий банк» на «обслуговуючий банк».</p>	<p>Чинне законодавство дає дещо інше визначення розрахункового банку:</p> <p><i>банк, з яким депозитарій уклав договір про грошові розрахунки за угодами щодо цінних паперів</i> (Закон "Про Національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні" від 10.12.1997 N 710/97-ВР),</p> <p><i>уповноважений платіжною організацією відповідної платіжної системи банк, що відкриває рахунок членам платіжної системи та бере участь у проведенні взаєморозрахунків між ними</i> (ВР України, Закон "Про платіжні системи та переказ коштів в Україні" від 05.04.2001 N 2346-III).</p> <p>Банк, який обслуговує фондову біржу/центрального контрагента таким визначенням не відповідає. Можливо використати аналогію з розрахунково-кліринговою діяльністю щодо цінних паперів: у Рішенні Комісії від 17.06.2006 № 1001 застосо-</p>

		вується «обслуговуючий організатора торгівлі банк».
VII. Облік операцій		
<p>1. За результатами торгівлі похідними (деривативами), що проводиться на фондовій біржі відповідно до правил такої фондової біржі, затверджених біржовою радою та зареєстрованих у встановленому порядку Комісією, здійснюється кліринг та розрахунки за договорами щодо похідних (деривативів) та облік здійснених операцій.</p> <p>2. До початку торговельної сесії учасник клірингу забезпечує у розрахунковому банку на рахунку центрального контрагента обсяг грошових коштів, встановлений фондовою біржею, що необхідний для відкриття позицій (далі – початкова маржа).</p> <p>3. Розрахунковий банк обліковує та депонує (блокує) кошти на рахунках, відкритих учасниками клірингу.</p> <p>4. Фондова біржа може здійснювати визначення та облік зобов'язань учасників клірингу з розбивкою по власних зобов'язаннях учасника клірингу та зобов'язаннях його клієнтів, якщо це передбачено Правилами біржі.</p>	Виключити або доопрацювати цей пункт.	Режим функціонування поточних рахунків в банках не передбачає можливості блокування на них клієнтських коштів. В будь-якому випадку діяльність банку з відкриття рахунків та розрахунково-касового обслуговування біржі, центрального контрагента, учасників клірингу та будь-кого іншого регулюються виключно відповідними нормативними актами НБУ.
<p>5. За результатами біржових торгів на підставі інформації від центрального контрагента фондова біржа формує розпорядження на переказ грошових коштів учасників клірингу та складає відомість таких розпоряджень, яку надсилає до розрахункового банку для виконання переказу грошових коштів за укладеними на фондовій біржі договорами щодо похідних (деривативів).</p> <p>Відомість розпоряджень на переказ грошових коштів має містити всю необхідну інформацію для виконання переказу грошових коштів за договорами щодо клірингу та розрахунків.</p> <p>6. Фондова біржа здійснює реєстрацію договорів щодо похідних (деривативів) та здійснює контроль за виконанням зобов'язань за ними.</p> <p>7. При здійсненні клірингу фондова біржа щоденно обчислює підсумки прав та зобов'язань учасників клірингу за договорами щодо похідних (деривативів), здійснює на клірингових рахунках (регістрах) облік договорів щодо похідних (деривативів), за якими проведено кліринг, облік внесеного учасниками клірингу гарантійного забезпечення, а також внесків до гарантійного та інших фондів, що створюються фондовою біржею та центральним контрагентом з метою забезпечення виконання зобов'язань за договорами щодо похідних (деривативів).</p> <p>8. Фондова біржа в кінці кожного торговельного дня повідомляє учасників клірингу про стан їх реєстрів.</p>	Виключити або доопрацювати цей пункт.	<p>Цей пункт не має ніякого відношення до обліку операцій (а саме так названо цей розділ). Така модель взаємодії не є єдиною можливою. Наприклад, грошовий кліринг може здійснюватися безпосередньо центральним контрагентом за умови наявності в нього такої ліцензії.</p> <p>Знов-таки сьогодні законодавство щодо клірингу не настільки однозначне і універсальне, знаходиться в стані обговорення навіть у питанні суб'єктів, які можуть здійснювати цю діяльність. Тому впроваджувати в цьому нормативному акті єдиною можливою моделлю інформаційної взаємодії вкрай недоцільно. Крім того, законодавство про платіжні системи та переказ коштів передбачає наявність спеціалізованих первинних документів - клірингових реєстрів та клірингових вимог, які у пропонуваній моделі взагалі відсутні.</p>
<p>9. При здійсненні клірингового обліку по кожному учаснику клірингу і його клієнтам (у випадку, якщо облік прав та зобов'язань клієнтів учасника клірингу передбачений Правилами біржі) на клірингових рахунках (регістрах) обчислюють-</p>		

<p>ся зобов'язання за договорами щодо похідних (деривативів), грошовими коштами та іншими активами учасників клірингу та їх клієнтів.</p> <p>10. Облік зобов'язань за договорами щодо похідних (деривативів), грошовими коштами та іншими активами клієнтів може здійснюватися окремо по кожному клієнту учасника клірингу, а також спільно по декількох клієнтах учасника клірингу.</p>		
<p>11. Інформація про договори щодо похідних (деривативів), щодо яких здійснено кліринг, має містити щонайменше такі дані:</p> <ul style="list-style-type: none"> найменування учасників клірингу, які є продавцями та покупцями; найменування похідних (деривативів); дату та час укладання договору щодо похідних (деривативів); обсяг договору (у кількісному та грошовому значеннях); ціну (вартість) одного договору щодо похідних (деривативів); кількість укладених договорів щодо похідних (деривативів); найменування розрахункового банку та його реквізити. 	<p>Визначити, хто формує і хто отримує цю інформацію</p>	<p>Складається враження, що пункт вирвано з контексту. З попередніх пунктів можна припустити, що мова йде про інформацію від центрального контрагента до біржі, або від біржі до розрахункового банку, або це інформація для учасників клірингу. Доцільно це уточнити.</p>
<p>12. Визначення зобов'язань учасників клірингу може здійснюватися в такому порядку:</p> <ul style="list-style-type: none"> визначення зобов'язань кожного учасника клірингу та розрахунки за похідними (деривативами) і грошовими коштами здійснюються по кожному укладеному учасником клірингу договору (простий кліринг); визначення зобов'язань кожного учасника клірингу та розрахунки за похідними (деривативами) і грошовими коштами здійснюються по всіх укладених учасником клірингу договорах (далі - багатосторонній кліринг). 	<p>Виключити цей пункт.</p>	<p>Наведені нижче технічні подробиці взагалі не використовуються. З огляду на детальний опис центрального контрагента було б більш зрозуміло, якби був описаний ще такий вид клірингу, як централізований.</p> <p>Так чи інакше, класифікація видів клірингу має врегульовуватися на рівні закону, а не нормативного документа. Тим більше, що мова йде й про грошовий кліринг, здійснення якого повинно відповідати законодавству про платіжні системи та переказ коштів та НБУ як регулятором.</p>
<p>13. Учасники клірингу можуть подавати до фондової біржі доручення на повернення вільного гарантійного забезпечення відповідно до Правил фондової біржі. Проведення операцій за результатами клірингу здійснюється на рахунках (регістрах) учасників клірингу на підставі інформації фондової біржі та/або доручень учасників клірингу відповідно до вимог, установлених порядком здійснення фондовою біржею клірингу та розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів).</p> <p>14. Фондова біржа за результатами клірингу відповідно до правил біржі формує такі звіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> звіт учаснику клірингу по власним договорам щодо похідних (деривативів) та договорам щодо похідних (деривативів) його клієнтів; звіт про отримане та повернуте гарантійне забезпечення; звіт клієнту учасника клірингу (якщо передбачено договором між учасником клірингу та фондовою біржею) за підсумками клірингу за договорами щодо похідних (деривативів) стосовно такого клієнта. Звіти можуть передаватися фондовою 	<p>Додати у цьому пункті після слів «фондова біржа»: «або центральний контрагент».</p>	<p>Звіти не обов'язково можуть надаватися фондовою біржею.</p>

<p>біржею учаснику клірингу для послідувачої передачі клієнтам учасника клірингу або безпосередньо клієнтам учасника клірингу.</p>		
<p>VIII. Забезпечення виконання зобов'язань та заходи щодо зниження ризиків невиконання зобов'язань учасниками клірингу</p>		
<p>1. З метою забезпечення виконання зобов'язань учасників клірингу за договорами щодо похідних (деривативів) правила фондової біржі повинні передбачати систему заходів щодо зниження ризиків невиконання зобов'язань за договорами щодо похідних (деривативів):</p> <ul style="list-style-type: none"> порядок визначення розміру гарантійного забезпечення; перелік активів, що можуть визнаватися як гарантійне забезпечення; порядок оцінки негрошових активів (якщо це передбачено), а також порядок їх використання; порядок дій у разі недостатності гарантійного забезпечення, який може містити умови призупинення допуску учасника клірингу до торгів, право центрального контрагента продати або розпорядитися іншим чином цінними паперами/грошовими коштами, наданими учасником клірингу у якості гарантійного забезпечення та розпорядження центральному контрагенту; підстави та порядок припинення зобов'язань учасників клірингу у разі невиконання або неналежного виконання ними зобов'язань за договорами щодо похідних (деривативів), у т.ч. підстави та порядок припинення зобов'язань за ініціативою центрального контрагента шляхом примусового закриття позицій; порядок формування та використання гарантійного та інших фондів, призначених для відшкодування можливих втрат при невиконанні зобов'язань за договорами щодо похідних (деривативів); інші заходи щодо зниження ризиків невиконання зобов'язань за договорами щодо похідних (деривативів). 	<p>Додати в кінці абзацу: «(за наявності)»</p>	<p>Визначення гарантійного забезпечення у п. 1 розділу 1 свідчить, що гарантійний фонд є можливою, але не обов'язковою складовою гарантійного забезпечення. П. 8 глави 2 Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку - діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку також свідчить, що створення фондовою біржею гарантійного фонду не є обов'язковим, якщо наявне повне забезпечення виконання зобов'язань.</p> <p>Чому взагалі цей фонд повинен формуватися саме біржею, а не, наприклад, центральним контрагентом?</p> <p>Сьогодні, через відсутність законодавства щодо клірингу не визначені питання бухгалтерського та податкового обліку коштів в гарантійному фонді та взагалі його правовий статус.</p> <p>Якщо звернутися до міжнародних рекомендацій, то п. 2.3 розділу 2 «Область застосування пропозицій» Рекомендацій для центральних контрагентів (Комітет з платіжних та розрахункових систем Банку</p>

		<p>міжнародних розрахунків, Технічний комітет Міжнародної організації комісій з цінних паперів, листопад 2004 року) свідчить, що <i>гарантійний фонд</i>, що забезпечує учасникам ринкових операцій певний захист від втрат у випадку нездатності контрагентів виконати свої платіжні зобов'язання, <i>формується у випадку відсутності центрального контрагента</i>. Створення гарантійного фонду є бажаним, але не обов'язковим і не єдиним засобом зниження ризиків клірингу та розрахунків.</p>
<p>2. З метою зниження ризиків невиконання зобов'язань за договорами щодо похідних (деривативів) фондова біржа може встановлювати до учасників клірингу додаткові вимоги щодо достатності власного капіталу та фінансового стану учасників клірингу. При цьому фондова біржа має право вимагати від учасника клірингу підтверджуючі бухгалтерські та інші документи. Фондова біржа може встановлювати для учасників клірингу обмеження на здійснення операцій щодо похідних (деривативів) залежно від розміру власного капіталу, а також встановлювати граничний обсяг (ліміт) зобов'язань одного учасника клірингу.</p> <p>3. Порядок унесення гарантійного забезпечення та його облік, у тому числі за учасниками клірингу, визначаються правилами фондової біржі або окремим документом, що є складовою правил фондової біржі.</p> <p>4. Для забезпечення фінансової стабільності ринку похідних (деривативів) фондова біржа створює гарантійний фонд. Крім гарантійного фонду можуть створюватися інші фонди.</p>	<p>Додати в цьому пункті після слів «фондова біржа» фразу «та/або центральний контрагент»</p> <p>Замінити «біржа створює» на «біржа або центральний контрагент може створювати»</p>	<p>Визначення гарантійного забезпечення у п. 1 розділу 1 свідчить, що гарантійний фонд є можливою, але не обов'язковою складовою гарантійного забезпечення. П. 8 глави 2 Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку - діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку також свідчить, що створення фондовою біржею гарантійного фонду не є обов'язковим, якщо наявне повне забезпечення виконання зобов'язань.</p> <p>Чому взагалі цей фонд повинен формуватися саме біржею, а не, наприклад, центральним контрагентом?</p> <p>Сьогодні, через відсутність законодавства щодо клірингу не визначені питання бухгалтерського та податкового обліку коштів в гарантійному фонді та взагалі його правовий статус.</p> <p>Якщо звернутися до міжнародних рекомендацій, то п. 2.3 розділу 2 «Область застосування пропозицій» Рекомендацій для центральних контрагентів (Комітет з платіжних та розрахункових систем Банку міжнародних розрахунків, Технічний комітет Між-</p>

		народної організації комісій з цінних паперів, листопад 2004 року) свідчить, що <i>гарантійний фонд</i> , що забезпечує учасникам ринкових операцій певний захист від втрат у випадку нездатності контрагентів виконати свої платіжні зобов'язання, <i>формується у випадку відсутності центрального контрагента</i> . Створення гарантійного фонду є бажаним, але не обов'язковим і не єдиним засобом зниження ризиків клірингу та розрахунків.
<p>5. Порядок створення гарантійного та інших фондів та використання коштів таких фондів визначається правилами фондової біржі та системою заходів щодо зниження ризиків. Такий порядок щонайменше може включати:</p> <ul style="list-style-type: none"> джерела формування фондів; перелік активів, які можуть бути включені до фонду, та порядок їх оцінки; вимоги до учасників клірингу щодо внесення ними внесків до фондів та порядок їх внесення; порядок використання коштів фондів для забезпечення виконання договорів щодо похідних (деривативів) у разі недостатності забезпечення за договорами щодо похідних (деривативів); порядок інформування учасників клірингу про використання коштів фонду. 		
виконання усіма учасниками клірингу.		
ІХ.Порядок зберігання та захисту інформації		
1. Вимоги до порядку зберігання та захисту інформації мають забезпечувати систему заходів безпеки, захисту інформації при здійсненні клірингу та розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів) та зберігання документів щодо клірингу та розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів).		
<p>2. Порядок зберігання та захисту інформації щонайменше має передбачати:</p> <ul style="list-style-type: none"> опис інформації, пов'язаної з діяльністю фондової біржі та центрального контрагента, що підлягає захисту, а також режими та правила обробки та доступу до такої інформації; перелік осіб, які мають доступ до такої інформації; опис систем захисту баз даних фондової біржі та центрального контрагента від помилок та несанкціонованого доступу, який має визначати: <ul style="list-style-type: none"> порядок доступу до баз даних фондової біржі та центрального контрагента та встановлення обмежень від несанкціонованого доступу до таких баз даних; використання паролів та інших кодів, що обмежують доступ до баз даних; опис заходів, які застосовуються фондовою біржею, центральним контрагентом та учасниками клірингу, спрямованих на запобігання збоїв і помилок у роботі електронної системи; перелік інформації, що відноситься до конфіденційної. 		

<p>3. Фондова біржа та центральний контрагент забезпечують зберігання інформації щодо клірингового обліку відповідно до вимог, встановлених законодавством України, строком не менше п'яти років.</p> <p>4. Фондова біржа здійснює зберігання та облік:</p> <ul style="list-style-type: none"> документів, що підтверджують укладання угод, за якими має бути здійснений кліринг (договори, протоколи торгів, реєстри укладених угод, інші документи); документів, отриманих від учасників клірингу (договори, доручення, інші документи); документів, отриманих від депозитарію; документів, що підтверджують наявність забезпечення, виконання зобов'язань, отриманих від інших суб'єктів клірингу; доручень, направлених іншим суб'єктам клірингу; інших документів та інформації фондової біржі. 		
<p>5. Фондова біржа та центральний контрагент можуть здійснювати ведення клірингового обліку з використанням електронних носіїв інформації за умови забезпечення її відтворення на паперових носіях.</p> <p>6. Фондова біржа та центральний контрагент можуть зберігати також іншу інформацію.</p>		
<p>X. Порядок здійснення фондовою біржею контролю щодо захисту інформації при здійсненні клірингу та розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів)</p>		
<p>1. Фондова біржа та центральний контрагент розробляють порядок здійснення контролю щодо захисту інформації при здійсненні клірингу та розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів) та здійснює контроль щодо захисту такої інформації.</p> <p>2. Фондова біржа та центральний контрагент з метою захисту інформації від втрати, несанкціонованого втручання у систему та пошкодження електронних носіїв інформації повинні здійснювати дублювання інформації та забезпечити її зберігання не менше п'яти років.</p>		
<p>XI. Порядок розкриття інформації за результатами клірингу та розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів) та її оприлюднення</p>		
<p>1. Фондова біржа оприлюднює та надає до Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку таку інформацію:</p> <ul style="list-style-type: none"> перелік учасників клірингу; обсяг укладених договорів щодо похідних (деривативів) кожного виду за кількістю відкритих позицій з купівлі (продажу); перелік заходів впливу, що застосовані до учасників клірингу. <p>2. Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку встановлює періодичність та форму подання інформації, вказаної у пункті 1 цього розділу, та здійснює</p>		

<p>контроль за розкриттям такої інформації.</p> <p>3. Оприлюднення інформації, вказаної у пункті 1 цього розділу, здійснюється на веб-сайті фондової біржі у цілодобовому режимі.</p>		
<p>ХІІ. Порядок застосування заходів впливу за порушення учасниками клірингу порядку здійснення фондовою біржею клірингу та розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів) та вирішення спорів</p>		
<p>1. Заходи впливу до учасників клірингу за порушення ними порядку здійснення фондовою біржею клірингу та розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів) визначаються правилами біржі.</p> <p>2. Порядок застосування фондовою біржею заходів впливу до учасників клірингу у разі порушень ними порядку здійснення фондовою біржею клірингу та розрахунків за договорами щодо похідних (деривативів) щонайменше повинен передбачати:</p> <ul style="list-style-type: none"> повноваження відповідного органу фондової біржі, уповноваженого застосовувати заходи впливу до учасників клірингу; порядок та підстави застосування заходів впливу; види заходів впливу; порядок оприлюднення інформації щодо застосування заходів впливу до учасників клірингу; порядок оскарження учасниками клірингу застосованих до них заходів впливу. <p>3. Спори, пов'язані з укладанням та виконанням договорів щодо похідних (деривативів), підлягають розгляду відповідно до правил фондової біржі та законодавства України.</p>		